

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept

Decizia nr. 64/2020 Dosar nr. 2236/1/2020

Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 53 din 18/01/2021

Corina-Alina Corbu - președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție - președintele completului
Laura-Mihaela Ivanovici - președintele Secției I civile
Marian Budă - președintele Secției a II-a civile
Denisa Angelica Stănișor - președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Georgeta Stegaru - judecător la Secția I civilă
Lavinia Curelea - judecător la Secția I civilă
Sorinela Alina Macavei - judecător la Secția I civilă
Cristina Truțescu - judecător la Secția I civilă
Mihaela Tăbârcă - judecător la Secția I civilă
Elisabeta Roșu - judecător la Secția a II-a civilă
Maria Speranța Cornea - judecător la Secția a II-a civilă
Mirela Polițeanu - judecător la Secția a II-a civilă
Virginia Florentina Duminecă - judecător la Secția a II-a civilă
Cosmin Horia Mihăianu - judecător la Secția a II-a civilă
Claudia Marcela Canacheu - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adrian Remus Ghiculescu - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Liliana Vișan - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Horațiu Pătrașcu - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Marius Ionel Ionescu - judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 2.236/1/2020, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 37 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat (Regulamentul).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă domnul magistrat-asistent Cristian Balacciu, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 38 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Cluj - Secția a IV-a pentru litigii de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 2.316/100/2019, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că: la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, fiind comunicat părților, conform art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; părțile nu au depus puncte de vedere la raport.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prelabile, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prelabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel Cluj - Secția a IV-a pentru litigii de muncă și asigurări sociale a dispus, prin încheierea din 20 iulie 2020, în Dosarul nr. 2.316/100/2019, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prelabile cu privire la următoarea chestiune de drept: În interpretarea art. 39 alin. (6) coroborat cu art. 38 alin. (1), alin. (3) lit. d), alin. (4/1) și alin. (8) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, stabilirea salariului de bază pentru personalul didactic din sistemul național de învățământ încadrat anterior intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017 se face, pe durata aplicării tranzitorii a acestui act normativ, prin utilizarea gradației de vechime de 5 ani, prevăzută în anexa nr. 1 pct. 5 la Legea-cadru nr. 153/2017 sau a gradației de vechime de 4 ani prevăzută în anexa la Hotărârea Guvernului nr. 38/2017 pentru aplicarea prevederilor art. 34 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare?

II. Dispozițiile legale ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prelabile

8. Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea-cadru nr. 153/2017)

Art. 38. - "(1) Prevederile prezentei legi se aplică etapizat, începând cu data de 1 iulie 2017.

(...)

(3) Începând cu data de 1 ianuarie 2018 se acordă următoarele creșteri salariale:

(...)

d) prin excepție de la lit. a), începând cu 1 martie 2018, cuantumul brut al salariilor de bază, precum și cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor, premiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, de care beneficiază personalul didactic din unitățile/instituțiile de învățământ preuniversitar și universitar de stat, inclusiv unitățile conexe, precum și personalul din cadrul Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, se majorează cu 20% față de nivelul acordat pentru luna februarie 2018, cu respectarea prevederilor alin. (6);

(...)

(4¹) Prin excepție de la prevederile alin. (4), personalul didactic de predare, personalul didactic auxiliar, personalul didactic de conducere și personalul de îndrumare și control din învățământ beneficiază:

a) începând cu 1 ianuarie 2019 de prima tranșă de 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 și cel din luna decembrie 2018;

b) începând cu 1 ianuarie 2020 de a doua tranșă de 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 și cel din luna decembrie 2018;

c) începând cu 1 septembrie 2021 de salariile de bază prevăzute de lege pentru anul 2022.

(...)

(8) În situația în care, în urma promovării în funcție, grad sau treaptă profesională ori a avansării în gradație, potrivit legii, rezultă un salariu de bază mai mic decât cel avut la data promovării sau avansării în gradație, se păstrează salariul de bază avut anterior promovării sau avansării în gradație."

Art. 39. - "(1) Până la aplicarea integrală a prevederilor prezentei legi, pentru personalul nou-încadrat, pentru personalul numit/încadrat în aceeași instituție/autoritate publică pe funcții de același fel, inclusiv pentru personalul promovat în funcții sau în grade/trepte profesionale, salarizarea se face la nivelul de salarizare pentru funcții similare din cadrul instituției/autorității publice în care acesta este numit/încadrat sau din instituțiile subordonate acestora, în cazul în care nu există o funcție similară în plată.

(2) În situația în care prin aplicarea alin. (1) nu există funcție similară în plată, nivelul salariului de bază, soldei de funcție/salariului de funcție, indemnizației de încadrare pentru personalul nou-încadrat, pentru personalul numit/încadrat în aceeași instituție/autoritate publică pe funcții de același fel, inclusiv pentru personalul promovat în funcții sau în grade/trepte profesionale, se stabilește prin înmulțirea coeficientului prevăzut în anexe cu salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare, la care se aplică, după caz, prevederile art. 10 privind gradația corespunzătoare vechimii în muncă.

(...)

(6) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), pentru personalul didactic din sistemul național de învățământ salarizarea se stabilește în raport cu nivelul utilizat la data de 30 iunie 2017 potrivit Hotărârii

Guvernului nr. 38/2017 pentru aplicarea prevederilor art. 3⁴ alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 38 alin. (3) și (4)."

9. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal- bugetare, cu modificările și completările ulterioare (O.U.G. nr. 57/2015)

Art. 3⁴. - "(3) Începând cu data de 1 ianuarie 2017, salariile de bază ale personalului din învățământ, aferente lunii decembrie 2016, care se regăsesc în anexa nr. 2¹ la prezenta ordonanță de urgență, se majorează în medie cu 15%, conform normelor metodologice elaborate de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice și aprobate prin hotărâre a Guvernului."

10. Hotărârea Guvernului nr. 38/2017 pentru aplicarea prevederilor art. 34 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare (H.G. nr. 38/2017)

Articol unic. - "(1) Începând cu luna ianuarie 2017, salariile de bază ale personalului din învățământ, prevăzute în anexa nr. 2¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal- bugetare, cu modificările și completările ulterioare, se majorează în medie cu 15%.

(2) Salariile de bază majorate conform alin. (1) sunt cuprinse în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre."

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

11. Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Maramureș la data de 19 noiembrie 2019, cu nr. 2.316/100/2019, reclamantul Sindicatul Liber A, în numele membrilor de sindicat B, C, D și E, a solicitat obligarea pârâtului Liceul Tehnologic F:

a) la calcularea și plata drepturilor salariale restante, constând în diferența dintre drepturile salariale încasate și drepturile salariale cuvenite, prin acordarea salariului de bază conform art. 39 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, respectiv prin acordarea salariilor de bază prevăzute în anexa la H.G. nr. 38/2017, începând cu 1 septembrie 2018, pentru tranșa de vechime în învățământ 22-25 ani, în favoarea membrilor de sindicat B, C, D și pentru tranșa de vechime în învățământ 18-22 ani în favoarea membrului de sindicat E;

b) la calcularea și plata drepturilor salariale restante, constând în diferența dintre drepturile salariale încasate și drepturile salariale cuvenite, prin aplicarea sporurilor și indemnizațiilor prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017 la valoarea salariului de bază, stabilit conform capătului de cerere anterior, începând cu 1 septembrie 2018, pentru toți membrii de sindicat;

c) la actualizarea cu indicii de inflație a sumelor calculate conform capetelor de cerere anterioare și la plata sumelor rezultate;

d) la plata dobânzii legale penalizatoare aferente drepturilor bănești calculate conform capetelor de cerere anterioare, începând cu data de la care se cuvin diferențele salariale și până la achitarea integrală a acestora.

12. În motivare, a susținut că membrii de sindicat reprezentați în prezenta cauză sunt angajați ai pârâtului în funcția de profesor, având o vechime de 18 ani, respectiv de 22 ani în această funcție.

13. Reclamantul a arătat că raportarea pentru stabilirea salariului de bază trebuie să se facă pentru un post similar, astfel cum acesta era în plată la data de 30 iunie 2017, conform H.G. nr. 38/2017.

14. Pornind de la principiile sistemului de salarizare, începând cu 1 septembrie 2017, angajații din sistemul de învățământ trebuie încadrați pe funcție, studii, grad didactic, tranșe de vechime în învățământ din 5 în 5 ani și gradația corespunzătoare vechimii în muncă conform Legii-cadru nr. 153/2017.

15. Salariul de bază trebuie însă stabilit conform H.G. nr. 38/2017 pentru o funcție similară, pe tranșe de vechime în învățământ din 4 în 4 ani, la care se vor adăuga majorările salariale prevăzute de art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017.

16. Pentru a elimina discriminările salariale din sistemul de învățământ, legiuitorul a reglementat excepția prevăzută la art. 39 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, prin care s-a prevăzut că, până la aplicarea integrală a acestui act normativ, salariul de bază pentru personalul didactic se stabilește conform tranșelor de vechime în învățământ din H.G. nr. 38/2017, care prevede tranșe din 4 în 4 ani, la care se aplică majorările salariale prevăzute de art. 38 alin. (3) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017.

17. A mai susținut că pârâtul datorează dobânda legală penalizatoare de la data nașterii dreptului la plata diferențelor salariale și până la data achitării acestor diferențe.

18. În drept, cererea a fost întemeiată pe dispozițiile Legii- cadru nr. 153/2017 și H.G. nr. 38/2017.

19. Pârâtul nu a depus întâmpinare.

20. Prin Sentința civilă nr. 259 din 11 martie 2020, Tribunalul Maramureș - Secția I civilă a respins cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată.

21. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că art. 39 din Legea-cadru nr. 153/2017 are, alături de art. 38 din același act normativ, natura unei norme tranzitorii menite să reglementeze drepturile salariale ale personalului bugetar între momentul intrării sale în vigoare și cel al aplicării sale depline.

22. Dacă art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017 se aplică tuturor categoriilor de personal bugetar și vizează etapele ce trebuie parcurse pentru atingerea nivelului de salarizare prevăzut în anexa la această lege pentru anul 2022, art. 39 din același act normativ reglementează o ipoteză specială.

23. Astfel, acest din urmă text de lege se aplică numai personalului nou-încadrat, personalului numit/încadrat în aceeași instituție sau autoritate publică pe funcții de același fel, respectiv personalului promovat în funcții sau în grade ori trepte profesionale.

24. Art. 39 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 nu are menirea de a extinde aplicabilitatea acestui articol la alte ipoteze, ci de a stabili o modalitate specială, derogatorie de la primele două alineate, de determinare a drepturilor salariale pentru personalul didactic nou-încadrat, încadrat în aceeași instituție într-o funcție de același fel sau care a fost promovat în grade profesionale, în etapa de aplicare tranzitorie a legii. Or, niciunul dintre membrii de sindicat reprezentați în cauză nu se regăsește în vreuna dintre aceste ipoteze.

25. Astfel, toți membrii de sindicat au fost angajați înainte de intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017, aceștia neafirmând că au promovat într-un alt grad profesional. Cu privire la acest aspect, s-a reținut că, în timp ce promovarea în grade profesionale se referă, în cazul personalului didactic, la grade didactice superioare, gradația în materie de salarizare are în vedere strict vechimea.

26. Dispozițiile art. 38 și art. 39 din Legea-cadru nr. 153/2017 nu prevăd o ultraactivitate a vechii legi în ceea ce privește gradația de vechime, singurele trimiteri fiind la drepturile salariale aflate în plată la data intrării în vigoare a acestei legi, în sensul de quantum al acestora.

27. De asemenea, art. 39 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 stabilește strict quantumul salariului de bază, prevăzând că acesta este cel utilizat la data de 30 iunie 2017, fără a impune alte derogări de la Legea-cadru nr. 153/2017, cum ar fi cele relative la gradația de vechime, la care se aplică majorările prevăzute de art. 38 alin. (3) și (4) din același act normativ.

28. În plus, așa cum rezultă din articolul unic al H.G. nr. 38/2017, acest act normativ nu reglementează aspecte precum condițiile în care se realizează trecerea dintr-o tranșă de vechime în alta, ci strict acordarea unei majorări salariale și quantumul salariului de bază prin raportare la această majorare.

29. Faptul că H.G. nr. 38/2017 se referă, în vederea concretizării quantumului salariului de bază rezultat în urma majorării, la gradații de vechime din 4 în 4 ani se explică prin modul reglementare a gradației de vechime în vechea lege de salarizare, care însă nu a mai fost preluat în Legea-cadru nr. 153/2017.

30. Împotriva sentinței primei instanțe, reclamantul a declarat apel, prin care a solicitat schimbarea sentinței atacate, în sensul admiterii acțiunii.

31. În motivarea căii de atac a susținut că membrii de sindicat trebuie să beneficieze de stabilirea drepturilor salariale prin utilizarea tranșelor de vechime prevăzute în anexa la H.G. 38/2017, respectiv a tranșelor de vechime din 4 în 4 ani.

32. Raportarea pentru stabilirea salariului de bază trebuie să se facă pentru un post similar, astfel cum acesta era în plată la data de 30 iunie 2017, conform H.G. nr. 38/2017.

33. În acest context, apelantul a subliniat că, începând cu 1 septembrie 2017, angajații din sistemul de învățământ trebuie încadrați pe funcție, studii, grad didactic, tranșe de vechime în învățământ din 5 în 5 ani și gradația corespunzătoare vechimii în muncă conform Legii-cadru nr. 153/2017.

34. Salariul trebuie însă stabilit conform H.G. nr. 38/2017 pentru o funcție similară, pe tranșe de vechime în învățământ din 4 în 4 ani, la care se vor adăuga majorările salariale prevăzute de art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017.

35. Intimatul nu a depus întâmpinare la cererea de apel.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

36. Asupra admisibilității sesizării, instanța de trimitere a apreciat că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

37. În acest sens, a arătat că procesul este în curs de judecată, în ultimă instanță, întrucât se află pe rolul unei curți de apel, ca instanță de ultim grad în materia asigurărilor sociale.

38. Chestiunea de drept invocată este nouă, întrucât practica instanțelor judecătorești nu este conturată cu privire la această chestiune.

39. Asupra condiției de admisibilitate privind ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată, instanța de sesizare a arătat că Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a reținut că: "Art. 519 din Codul de procedură civilă nu definește noțiunea de «chestiune de drept». În doctrină s-a arătat însă că, pentru a fi vorba de o problemă de drept reală, trebuie ca norma de drept disputată să fie îndoielnică, imperfectă, lacunară sau neclară. Chestiunea de drept supusă dezbaterei trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare" (paragraful 37 din Decizia nr. 16 din 23 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 5 octombrie 2016).

40. Prin raportare la statuările din decizia evocată anterior, s-a apreciat că dispozițiile art. 39 alin. (6) coroborate cu cele ale art. 38 alin. (1), alin. (3) lit. d), alin. (4¹) și (8) din Legea-cadru nr. 153/2017 îndeplinesc această condiție, având în vedere că, în urma interpretării lor, pot fi deduse două soluții argumentate cu privire la stabilirea salariului de bază pentru personalul didactic din sistemul național de învățământ, încadrat anterior intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017, pe durata aplicării tranzitorii a acestui act normativ, și anume: fie utilizarea gradației de vechime de 5 ani prevăzută în anexa nr. I pct. 5 la Legea-cadru nr. 153/2017, fie utilizarea gradației de vechime de 4 ani prevăzută în anexa la H.G. nr. 38/2017.

41. Existând argumente în susținerea ambelor opinii, există riscul apariției unei practici neunitare cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

42. Apelantul a apreciat că, începând cu 1 septembrie 2017, angajații din sistemul de învățământ trebuie încadrați pe funcție, studii, grad didactic, tranșe de vechime în învățământ din 5 în 5 ani și gradația corespunzătoare vechimii în muncă conform Legii-cadru nr. 153/2017.

43. Salariul de bază trebuie însă stabilit conform H.G. nr. 38/2017 pentru o funcție similară, pe tranșe de vechime în învățământ din 4 în 4 ani, la care se vor adăuga majorările salariale prevăzute de art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017.

44. Pentru a elimina discriminările salariale din sistemul de învățământ, legiuitorul a reglementat excepția prevăzută la art. 39 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, prin care s-a prevăzut că, până la aplicarea integrală a acestui act normativ, salariul de bază pentru personalul didactic se stabilește conform tranșelor de vechime în învățământ din H.G. nr. 38/2017, care prevede tranșe din 4 în 4 ani, la care se aplică majorările salariale prevăzute de art. 38 alin. (3) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017.

45. Intimatul nu a formulat un punct de vedere asupra chestiunii de drept.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

46. Completul de judecată al instanței de sesizare a apreciat că stabilirea salariului de bază pentru personalul didactic din sistemul național de învățământ încadrat anterior intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017, pe durata aplicării tranzitorii a acestui act normativ, se face prin utilizarea gradației de vechime de 4 ani prevăzută în anexa la H.G. nr. 38/2017.

47. În fundamentarea acestei opinii s-a arătat că art. 39 din Legea-cadru nr. 153/2017 are, alături de art. 38 din același act normativ, natura unei norme tranzitorii, menite să reglementeze drepturile salariale ale personalului bugetar între momentul intrării în vigoare a acestui act normativ și cel al aplicării sale depline.

48. Spre deosebire de art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017 care se referă la salariații angajați anterior intrării în vigoare a acestei legii, art. 39 alin. (1) și (2) din același act normativ reglementează o ipoteză specială, respectiv modalitatea de stabilire a salariului pentru personalul nou-încadrat, personalul numit/încadrat în aceeași instituție/autoritate publică pe funcții de același fel, respectiv a personalului promovat în funcții sau în grade/trepte profesionale.

49. Art. 39 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 nu extinde aplicabilitatea acestui articolul la alte ipoteze, ci stabilește o modalitate specială, derogatorie de la alin. (1) și (2) ale aceluiași articol, de determinare a drepturilor salariale pentru personalul didactic nou-încadrat, încadrat în aceeași instituție într-o funcție de același fel sau care a fost promovat în grade profesionale, în etapa de aplicare tranzitorie a legii.

50. Astfel, pentru această categorie de personal, salarizarea nu se stabilește în raport cu salariul pentru o funcție similară în plată, ci în raport cu nivelul utilizat la data de 30 iunie 2017 potrivit H.G. nr. 38/2017, care reglementează salariile pentru fiecare funcție didactică din învățământ, în funcție de gradul didactic și gradație.

51. Conform expunerii de motive din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 91/2017 pentru modificarea și completarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 79/2018 (O.U.G. nr. 91/2017), motivul pentru care a fost modificat art. 39 din Legea-cadru nr. 153/2017 l-a constituit "dificultatea de încadrare a personalului didactic fără studii de specialitate pe funcții similare, motivat de faptul că acestei categorii de personal i se întrerupe contractul individual de muncă la sfârșitul fiecărui an școlar".

52. Drept urmare, în condițiile în care această categorie de personal este reîncadrată salarial în fiecare an școlar, fără a exista întotdeauna funcții similare în plată, legea a prevăzut cuantumul salariului pentru o astfel de funcție.

53. Este adevărat că în cazul personalului didactic promovarea în grade se referă la promovarea în grade didactice superioare, fiind diferită de vechimea în funcție sau de gradație, care are în vedere vechimea în muncă, conform art. 10 din Legea-cadru nr. 153/2017. Însă, așa cum s-a arătat anterior, art. 39 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 prevede numai nivelul salariului, nu și ipotezele în care acesta se modifică, conform art. 39 alin. (1) și (2) din același act normativ.

54. În acest sens, art. 7 lit. g) din Legea-cadru nr. 153/2017 prevede că "funcția similară reprezintă o funcție de același fel din cadrul aceleiași instituții sau autorități publice, care implică aceleași condiții de studii, grad/treaptă profesională, gradație, vechime în funcție sau vechime în specialitate, după caz, și condiții de muncă".

55. Or, dacă funcția similară în plată implică și gradația identică, respectiv vechimea în muncă similară, în conformitate cu art. 39 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017 se realizează o reîncadrare salarială nu numai la promovarea în funcție sau în grade ori trepte profesionale, ci și la modificarea gradației, în condițiile în care art. 10 alin. (2) din același act normativ prevede că fiecărei funcții, grad/treaptă profesională îi corespund 5 gradații.

56. De altfel, această soluție este expres reglementată în art. 39 alin. (2) din Legea-cadru nr. 153/2017. Astfel, legiuitorul a prevăzut expres că, în ipoteza în care nu există o funcție similară în plată, salariul se stabilește și în raport cu gradația de vechime în muncă.

57. Pentru personalul didactic, art. 38 alin. (4¹) din Legea-cadru nr. 153/2017 prevede o modalitate distinctă de aplicare a legii, în sensul că tranșele de acordare a salariului la care ar avea dreptul în 2022 sunt devansate față de restul personalului bugetar, acestea urmând a fi acordate începând cu 1 septembrie 2020.

58. Modalitatea de aplicare tranzitorie a Legii-cadru nr. 153/2017 rămâne similară cu cea a întregului personal bugetar, în sensul că, în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2018 și 1 septembrie 2020, drepturile salariale ale personalului didactic se acordă prin raportare la modalitatea anterioară de stabilire a salariului, respectiv în funcție de nivelul prevăzut în H.G. nr. 38/2017, în ipoteza în care a operat o modificare a tranșei de vechime în învățământ, la care se aplică majorările prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017, de câte 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 și cel din luna decembrie 2018, conform art. 38 alin. (4¹) din același act normativ.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

59. Curțile de Apel Alba Iulia, Bacău, Brașov, București, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești, Suceava, Târgu Mureș și Timișoara au comunicat că nu au identificat practică judiciară relevantă cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării.

60. Curtea de Apel Cluj a comunicat că a identificat practică judiciară relevantă cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării.

61. Curțile de Apel București, Cluj, Ploiești și Suceava au comunicat punctele de vedere ale judecătorilor din care au rezultat două opinii cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării.

62. Într-o primă opinie, s-a apreciat că stabilirea salariului de bază pentru personalul didactic din sistemul național de învățământ se face, pe durata aplicării tranzitorii a Legii-cadru nr. 153/2017, prin utilizarea gradației de vechime de 5 ani prevăzute în acest act normativ, indiferent de data încadrării personalului didactic, anterior sau ulterior intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017 (Tribunalul București - Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale).

63. Într-o a doua opinie, s-a apreciat că stabilirea salariului de bază pentru personalul didactic din sistemul național de învățământ se face, pe durata aplicării tranzitorii a Legii-cadru nr. 153/2017, prin utilizarea gradației de vechime de 4 ani prevăzute în anexa la H.G. nr. 38/2017 (Tribunalul Giurgiu, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Ilfov, Curtea de Apel Ploiești - Secția I civilă, Tribunalul Suceava - Secția I civilă, Curtea de Apel Cluj - Secția a IV-a pentru litigii de muncă și asigurări sociale și Tribunalul Bistrița-Năsăud - Secția I civilă).

64. În sensul primei opinii a fost pronunțată Sentința civilă nr. 315 din 24 martie 2020, în Dosarul nr. 2.650/100/2019 (rămasă definitivă prin neapelare), prin care Tribunalul Maramureș - Secția I civilă a respins, ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată, reținând că nu se poate determina cuantumul salariului de bază al personalului didactic, în temeiul H.G. nr. 38/2017.

65. În sensul celei de-a doua opinii au fost pronunțate următoarele hotărâri judecătorești definitive:

- deciziile civile nr. 456/A/2020 din 23 iunie 2020, 485/A/2020 din 30 iunie 2020, 486/A/2020 din 30 iunie 2020, 627/A/2020 din 17 iulie 2020, 628/A/2020 din 17 iulie 2020, 650/A/2020 din 21 iulie 2020 și 658/A/2020 din 21 iulie 2020, prin care Curtea de Apel Cluj - Secția a IV-a pentru litigii de muncă și asigurări sociale a reținut că, în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2018 și 1 septembrie 2020, drepturile salariale ale personalului didactic se acordă în raport cu nivelul prevăzut în anexa la H.G. nr. 38/2017, în ipoteza în care a operat o modificare a tranșei de vechime în învățământ, la care se aplică majorările prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017;

- Decizia civilă nr. 733/A/2020 din 2 septembrie 2020, prin care Curtea de Apel Cluj - Secția a IV-a pentru litigii de muncă și asigurări sociale a reținut că, începând cu 1 septembrie 2017, angajații din sistemul de învățământ trebuie încadrați pe funcție, studii, grad didactic, tranșe de vechime în învățământ din 5 în 5 ani și gradația corespunzătoare vechimii în muncă conform Legii-cadru nr. 153/2017, însă salariul de bază trebuie stabilit conform H.G. nr. 38/2017 pentru o funcție similară, pe tranșe de vechime în învățământ din 4 în 4 ani, la care se vor adăuga majorările salariale prevăzute de art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017.

66. Curtea de Apel Cluj a mai comunicat că pe rolul său se află 7 cauze similare și 4 cauze în care s-a suspendat judecata, potrivit art. 520 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

67. Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul Secției judiciare - Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în chestiunea de drept care formează obiectul prezentei sesizări.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

68. Nu au fost identificate decizii relevante pronunțate de Curtea Constituțională în cadrul exercitării controlului de constituționalitate.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

69. Prin Decizia nr. 41 din 4 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 819 din 25 septembrie 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și a stabilit că: "În interpretarea și aplicarea prevederilor art. 3³ și art. 3⁴ alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal- bugetare, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 1 alin. (1), (2) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, aprobată prin Legea nr. 152/2017, începând cu 1 ianuarie 2017, cuantumul sporurilor și indemnizațiilor prevăzute pentru personalul din învățământ se determină prin raportare la salariul de bază acordat în luna decembrie 2016, fără a include majorarea prevăzută de art. 3⁴ alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015." În considerentele de la paragrafele 70-74 din această decizie s-au reținut următoarele: "Art. 3³ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, astfel cum a fost modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016, stabilește o nouă metodologie de calcul al drepturilor de natură salarială pentru personalul didactic, începând cu luna august 2016. Astfel, conform art. 3³ alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, salariul de bază include salariul de încadrare aferent tranșei de vechime în învățământ și gradațiile corespunzătoare vechimii în muncă pentru funcțiile de execuție, respectiv salariul de încadrare aferent tranșei de vechime în învățământ, indemnizația de conducere și gradațiile corespunzătoare vechimii în muncă pentru funcțiile de conducere. La salariul de bază se acordă sporurile și indemnizațiile prevăzute în art. 3³ alin. (4) și (5) din aceeași ordonanță de urgență. Salariile de bază sunt menționate, pe categorii de personal, în anexa nr. 2¹ la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, introdusă în textul ordonanței de urgență prin Legea nr. 250/2016 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1028 din 21 decembrie 2016, în vigoare din 24 decembrie 2016). Aceste salarii de bază sunt cele acordate în luna decembrie 2016. La pct. 10 al articolului unic, Legea nr. 250/2016 (care aprobă cu modificări și completări Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 20/2016 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015) a introdus alin. (3) la art. 3⁴ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, prin care s-a prevăzut majorarea, începând cu data de 1 ianuarie 2017, în medie cu 15%, a salariilor de bază ale personalului din învățământ, aferente lunii decembrie 2016, care se regăseau în anexa nr. 2¹ la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015. În baza aceluiași text de lege au fost elaborate de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice normele metodologice, aprobate prin hotărâre a Guvernului, care au stabilit salariile de bază acordate începând cu luna ianuarie 2017. În acest sens a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 38/2017."

70. Prin Decizia nr. 82 din 26 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 130 din 19 februarie 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și, în interpretarea dispozițiilor notei 2 lit. c) pct. II lit. A, cap. I din anexa nr. VIII a Legii-cadru nr. 153/2017 în corelare cu prevederile art. 38 alin. (1), alin. (2) lit. a), alin. (3) lit. a), alin. (4) și (6) din actul normativ anterior menționat, a stabilit că: majorarea salariului de bază, de 15% pentru complexitatea muncii, nu se acordă pentru perioada 1 iulie 2017-31 decembrie 2017 și pentru anul 2018; pentru perioada 2019-2022, această majorare se acordă în condițiile stabilite la art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017; prin excepție, această majorare se acordă începând cu ianuarie 2018 sau cu data de la care salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare devin mai mari decât cele stabilite potrivit legii pentru anul 2022, ca urmare a majorărilor salariale reglementate. În considerentul de la paragraful 65 din această decizie s-a reținut că: "În privința modului de stabilire a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, a indemnizațiilor de încadrare și a indemnizațiilor lunare, prin art. 12 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, este de precizat că salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, soldele de grad/salariile gradului profesional deținut, gradațiile, soldele de comandă/salariile de comandă, indemnizațiile de încadrare și indemnizațiile lunare se stabilesc potrivit prevederilor Legii-cadru nr. 153/2017 și anexelor nr. I-IX, astfel încât, împreună cu celelalte elemente ale sistemului de salarizare, să se încadreze în fondurile aprobate de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele locale și bugetele fondurilor speciale pentru cheltuielile de personal, în vederea realizării obiectivelor, programelor și proiectelor stabilite."

X. Raportul asupra chestiunii de drept

71. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este admisibilă și că stabilirea salariului de bază pentru personalul didactic din sistemul național de învățământ încadrat anterior intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017 se face, pe durata aplicării tranzitorii a acestui act normativ, prin utilizarea gradației de vechime de 4 ani prevăzute în anexa la H.G. nr. 38/2017.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

XI.1. Asupra admisibilității sesizării

72. Examinând admisibilitatea sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție reține că, potrivit art. 519 din Codul de procedură civilă, "Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată".

73. Prin această reglementare au fost instituite o serie de condiții de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie întrunite în mod cumulativ, după cum urmează:

- existența unei cauze aflate în curs de judecată;

- instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță;

- cauza care face obiectul judecării să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, învestit să soluționeze cauza;

- ivirea unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată;

- chestiunea de drept a cărei lămurire se solicită să fie nouă;

- chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

74. Primele trei condiții formale prevăzute de legiuitor pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile sunt îndeplinite, întrucât litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea este în curs de judecată la o curte de apel, instanța învestită cu soluționarea apelului urmează să judece conflictul de muncă în ultimă instanță, conform art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă, prin pronunțarea unei decizii care, potrivit art. 634 alin. (1) pct. 4 din Codul de procedură civilă, este definitivă, cauza ce face obiectul judecării aflându-se în competența legală a unui complet de judecată al Curții de Apel Cluj, titulara sesizării.

75. Sintagma "chestiune de drept" la care face referire textul de lege anterior redat trebuie pusă în corelație cu gradul de dificultate pe care îl ridică aceasta, nefiind suficient să fie identificată, în soluționarea unei cauze, o problemă litigioasă, chiar având caracter de noutate, dacă ea nu este susceptibilă, prin aspectele relevate, de a declanșa mecanismul privind preîntâmpinarea unei jurisprudențe neunitare.

76. Așa cum s-a arătat în doctrină, pentru a fi justificată intervenția instanței supreme în scopul preîntâmpinării unei jurisprudențe neunitare, este necesar ca respectiva chestiune de drept să releve aspecte dificile și controversate de interpretare, date de neclaritatea normei, de caracterul incomplet al acesteia, susceptibil de mai multe sensuri ori accepțiuni deopotrivă de justificate față de imprecizia redactării textului legal. Deopotrivă, chestiunea de drept disputată ar putea fi determinată de imposibilitatea compatibilizării unor principii care ar fi incidente speței, de imposibilitatea determinării regulii aplicabile, recurgându-se la metodele de interpretare logică.

77. În acest sens, jurisprudența dezvoltată de instanța supremă în legătură cu această cerință a statuat că: "în sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu procedura pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să fie identificată o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și a înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecării" (Decizia nr. 24 din 29 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 820 din 4 noiembrie 2015; Decizia nr. 6 din 30 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 24 februarie 2017; Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016; Decizia nr. 62 din 18 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 9 octombrie 2017; Decizia nr. 52 din 3 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 764 din 26 septembrie 2017; Decizia nr. 90 din 4 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 191 din 1 martie 2018).

78. Raportat la aceste exigențe, care circumstanțiază noțiunea de chestiune de drept căreia i se poate da dezlegare în cadrul mecanismului hotărârii prealabile, se constată că ele sunt respectate în cadrul sesizării de față.

79. Modalitatea de aplicare și interpretare a dispozițiilor tranzitorii prevăzute de art. 39 alin. (6) coroborat cu art. 38 alin. (1), alin. (3) lit. d), alin. (4¹) și alin. (8) din Legea-cadru nr. 153/2017, în vederea stabilirii salariului de bază pentru personalul didactic din sistemul național de învățământ încadrat anterior intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017, din perspectiva utilizării gradației de vechime cu consecința stabilirii salariului de bază, a generat, potrivit actului de sesizare și actelor anexate, două soluții diferite, de natură a determina riscul apariției unei practici neunitare.

80. Chestiunea de drept este evident nouă, împrejurare ce rezultă din corespondența purtată cu curțile de apel din care rezultă că majoritatea instanțelor nu au avut încă litigii cu acest obiect, emițând doar puncte de vedere.

81. De asemenea chestiunea de drept nu a făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

82. Fiind îndeplinite toate condițiile de admisibilitate a sesizării, se impune analizarea pe fond a chestiunii de drept cu privire la care se solicită o rezolvare de principiu prin pronunțarea unei hotărâri prealabile.

XI.2. Asupra fondului sesizării

83. Legea-cadru nr. 153/2017 a intrat în vigoare la data de 1 iulie 2017 și are ca obiect de reglementare stabilirea unui sistem de salarizare pentru personalul din sectorul bugetar plătit din bugetul general consolidat al statului, de la această dată drepturile salariale ale acestei categorii de personal fiind reglementate exclusiv de acest act normativ.

84. În ceea ce privește salarizarea, noul act normativ a prevăzut la art. 9 că salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, soldele de grad/salariile gradului profesional deținut, gradațiile, soldele de comandă/salariile de comandă, indemnizațiile de încadrare și indemnizațiile lunare, sporurile și alte drepturi salariale specifice fiecărui domeniu de activitate corespunzător celor 7 familii ocupaționale de funcții bugetare, pentru personalul din autoritățile și instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii, precum și pentru funcțiile de demnitate publică, sunt prevăzute în anexele nr. I-IX, expresiile relevante din perspectiva salarizării fiind definite la art. 7.

85. Potrivit art. 10 alin. (1) și (2) din Legea-cadru nr. 153/2017, salariile de bază sunt diferențiate pe funcții, grade/trepte și gradații, fiecărei funcții, fiecărui grad/treaptă profesională îi corespund 5 gradații, corespunzătoare tranșelor de vechime în muncă, cu excepția funcțiilor de demnitate publică și funcțiilor de conducere pentru care gradația este inclusă în indemnizația lunară/salariul de bază prevăzut pentru aceste funcții în anexele nr. I-IX, precum și a personalului militar, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare.

86. De asemenea, Legea-cadru nr. 153/2017 a instituit obligativitatea reîncadrării personalului, iar la art. 36 alin. (1) și (2) din același act normativ s-a prevăzut cu caracter de principiu că, la data intrării în vigoare a prezentei legi, reîncadrarea personalului salarizat potrivit prezentei legi se face pe noile funcții,

grade/trepte profesionale, gradație corespunzătoare vechimii în muncă și vechime în specialitate/vechime în învățământ avute, cu stabilirea salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare și indemnizațiilor lunare potrivit art. 38. În cazul în care funcția deținută nu se regăsește în prezenta lege, reîncadrarea se face pe una dintre funcțiile prevăzute în anexe.

87. Potrivit art. 38 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, prevederile prezentei legi se aplică etapizat, începând cu data de 1 iulie 2017, iar conform alin. 2 lit. a) al aceluiași articol, începând cu data de 1 iulie 2017, "se mențin în plată la nivelul acordat pentru luna iunie 2017, până la 31 decembrie 2017, cuantumul brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție și indemnizațiilor de încadrare, precum și cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, indemnizația brută de încadrare, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții", cu excepțiile de la literale b) și c).

88. În ceea ce privește personalul din învățământ, categorie profesională la care se referă sesizarea, art. 3⁴ alin. (3) din O.U.G. nr. 57/2015 prevedea că: "Începând cu data de 1 ianuarie 2017, salariile de bază ale personalului din învățământ, aferente lunii decembrie 2016, care se regăsesc în anexa nr. 21 la prezenta ordonanță de urgență, se majorează în medie cu 15%, conform normelor metodologice elaborate de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice și aprobate prin hotărâre a Guvernului". În aplicarea acestei dispoziții a fost emisă H.G. nr. 38/2017, în cuprinsul căreia articolul unic prevede: "(1) Începând cu luna ianuarie 2017, salariile de bază ale personalului din învățământ, prevăzute în anexa nr. 2¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal- bugetare, cu modificările și completările ulterioare, se majorează în medie cu 15%. (2) Salariile de bază majorate conform alin. (1) sunt cuprinse în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre."

89. Conform art. 38 alin. (3) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017: "Începând cu data de 1 ianuarie 2018 se acordă următoarele creșteri salariale: a) cuantumul brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, precum și cuantumul brut al sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor, premiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare, solda lunară/salariul lunar de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se majorează cu 25% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017, fără a depăși limita prevăzută la art. 25, în măsura în care personalul respectiv își desfășoară activitatea în aceleași condiții."

90. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, aprobată cu completări prin Legea nr. 80/2018, cu modificările și completările ulterioare (O.U.G. nr. 90/2017), art. 38 alin. (3) lit. d) din Legea- cadru nr. 153/2017 a fost modificat, având următorul cuprins: "d) prin excepție de la lit. a), începând cu 1 martie 2018, cuantumul brut al salariilor de bază, precum și cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor, premiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, de care beneficiază personalul didactic din unitățile/instituțiile de învățământ preuniversitar și universitar de stat, inclusiv unitățile conexe, precum și personalul din cadrul Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, se majorează cu 20% față de nivelul acordat pentru luna februarie 2018, cu respectarea prevederilor alin. (6);".

91. Ulterior, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 91/2017 pentru modificarea și completarea Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 79/2018 (O.U.G. nr. 91/2017), art. 38 alin. (3) lit. d) a fost modificat, având

următorul cuprins: "d) prin excepție de la lit. a), începând cu 1 martie 2018, cuantumul brut al salariilor de bază, precum și cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor, premiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, de care beneficiază personalul care ocupă funcții didactice din unitățile de învățământ preuniversitar și universitar de stat, precum și personalul din cadrul Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, se majorează cu 20% față de nivelul acordat pentru luna februarie 2018, cu respectarea prevederilor alin. (6);".

92. Potrivit art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017, în perioada 2019-2022 se va acorda anual o creștere a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, fiecare creștere reprezentând 1/4 din diferența dintre salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare prevăzute de lege pentru anul 2022 și cel/cea din luna decembrie 2018. Creșterea respectivă și data de aplicare se stabilesc prin legea anuală a bugetului de stat cu respectarea prevederilor art. 6 lit. h) (a principiului sustenabilității financiare).

93. În ceea ce privește personalul didactic de predare, personalul didactic auxiliar, personalul didactic de conducere și personalul de îndrumare și control din învățământ, potrivit art. 38 alin. (4¹) din Legea-cadru nr. 153/2017, prin excepție de la prevederile alin. (4), beneficiază: "a) începând cu 1 ianuarie 2019 de prima tranșă de 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 și cel din luna decembrie 2018; b) începând cu 1 ianuarie 2020 de a doua tranșă de 1/4 din diferența dintre salariul de bază prevăzut de lege pentru anul 2022 și cel din luna decembrie 2018; c) începând cu 1 septembrie 2021 de salariile de bază prevăzute de lege pentru anul 2022."

94. Prin urmare, o primă concluzie ce se poate trage este aceea că, începând cu data de 1 martie 2018, cuantumul brut al salariilor de bază, precum și cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor, premiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, de care beneficiază personalul didactic din unitățile/instituțiile de învățământ preuniversitar și universitar de stat, inclusiv unitățile conexe, precum și personalul din cadrul Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, se majorează cu 20% față de nivelul acordat pentru luna februarie 2018, care corespundea cu cel stabilit prin art. 34 alin. (3) din O.U.G. nr. 57/2015, majorat începând cu data de 1 ianuarie 2017, în medie cu 15%, după distincțiile făcute de H.G. nr. 38/2017, iar reîncadrarea personalului salarizat potrivit Legii-cadru nr. 153/2017 se face, astfel cum prevede expres art. 36 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, pe noile funcții, grade/trepte profesionale, gradație corespunzătoare vechimii în muncă și vechime în specialitate/vechime în învățământ avute (potrivit unei noi grile de salarizare), cu stabilirea salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare și indemnizațiilor lunare potrivit art. 38.

95. Astfel, conform art. 7 lit. j) din Legea-cadru nr. 153/2017, gradația reprezintă salariul de bază corespunzător funcției, acordat în raport cu vechimea în muncă, în condițiile prezentei legi, iar potrivit art. 10 alin. (4) din același act normativ: "Tranșele de vechime în muncă în funcție de care se acordă cele 5 gradații, precum și cotele procentuale corespunzătoare acestora, calculate la salariul de bază avut la data îndeplinirii condițiilor de trecere în gradație și incluse în acesta, sunt următoarele: a) gradația 1 - de la 3 ani la 5 ani - se determină prin majorarea salariului de bază prevăzut în anexele la prezenta lege cu cota procentuală de 7,5%, rezultând noul salariu de bază; b) gradația 2 - de la 5 ani la 10 ani - se determină prin majorarea salariului de bază avut cu cota procentuală de 5%, rezultând noul salariu de bază; c) gradația 3 - de la 10 ani la 15 ani - se determină prin majorarea salariului de bază avut cu cota procentuală de 5%, rezultând noul salariu de bază; d) gradația 4 - de la 15 ani la 20 de ani - se determină prin majorarea salariului de bază avut cu cota procentuală de 2,5%, rezultând noul salariu de bază; e) gradația 5 - peste 20 de ani - se determină prin majorarea salariului de bază avut cu cota procentuală de 2,5%, rezultând noul salariu de bază."

96. Așadar, noul act normativ prevede o stabilire a drepturilor salariale ale personalului plătit din fonduri publice, prin acordarea unor gradații la tranșe de vechime calculate din 5 în 5 ani, spre deosebire de reglementarea art. 3⁴ alin. (3) din O.U.G. nr. 57/2015 și H.G. nr. 38/2017, care acorda gradații la tranșe de vechime calculate din 4 în 4 ani, însă, așa cum s-a statuat anterior, prevederile art. 38 din Legea-cadru nu au făcut altceva decât să acorde majorări salariale salariilor aflate în plată personalului didactic la data de 1 martie 2018.

97. Ca urmare a reîncadrării, potrivit art. 36 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, a personalului salarizat pe noile funcții, grade/trepte profesionale, gradație corespunzătoare vechimii în muncă și vechime în specialitate/vechime în învățământ avute și stabilirii unei noi grile de salarizare, în mod firesc, având în vedere modul diferit de acordare a gradației pe tranșe de vechime, există o diferență față de încadrarea anterioară, însă legiuitorul a prevăzut expres în partea finală a acestei dispoziții, "cu stabilirea salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare și indemnizațiilor lunare potrivit art. 38".

98. Prin art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea-cadru nr. 153/2017 s-a prevăzut că se mențin în plată la nivelul acordat pentru luna iunie 2017, până la 31 decembrie 2017, cuantumul brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție și indemnizațiilor de încadrare, precum și cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, indemnizația brută de încadrare, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții. Potrivit art. 38 alin. (3) din Legea-cadru nr. 153/2017, începând cu data de 1 ianuarie 2018 se acordă creșteri salariale, prin majorarea cu 25% a acestui cuantum, față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017, iar în ceea ce privește personalul didactic din unitățile/instituțiile de învățământ preuniversitar și universitar de stat, inclusiv unitățile conexe, precum și personalul din cadrul Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, prin majorarea cu 20% față de nivelul acordat pentru luna februarie 2018. Practic în cazul acestei din urmă categorii de personal bugetar creșterea salarială s-a aplicat începând cu 1 martie 2018.

99. Astfel, deși legiuitorul a prevăzut o nouă reîncadrare salarială prin acordarea unor gradații la tranșe de vechime calculate din 5 în 5 ani, a optat din punctul de vedere al cuantumului drepturilor salariale pentru menținerea în plată la nivelul anterior și cu acordarea unei majorări salariale la date diferite.

100. De altfel, această concluzie este confirmată inclusiv de norma tranzitorie de la art. 39 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, care exceptează de la aplicarea prevederilor alin. (1) și (2) personalul didactic din sistemul național de învățământ nou-încadrat, personalul numit/încadrat în aceeași instituție/autoritate publică pe funcții de același fel, inclusiv personalul promovat în funcții sau în grade/trepte profesionale pentru care salarizarea se stabilește în raport cu nivelul utilizat la data de 30 iunie 2017 potrivit H.G. nr. 38/2017, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 38 alin. (3) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017.

101. Se observă că, prin norma tranzitorie de la art. 39 alin. (1) și (2) din Legea-cadru nr. 153/2017, legiuitorul a prevăzut pentru tot personalul plătit din fonduri publice că: "(1) Până la aplicarea integrală a prevederilor prezentei legi, pentru personalul nou-încadrat, pentru personalul numit/încadrat în aceeași instituție/autoritate publică pe funcții de același fel, inclusiv pentru personalul promovat în funcții sau în grade/trepte profesionale, salarizarea se face la nivelul de salarizare pentru funcții similare din cadrul instituției/autorității publice în care acesta este numit/încadrat sau din instituțiile subordonate acestora, în cazul în care nu există o funcție similară în plată. (2) În situația în care prin aplicarea alin. (1) nu există funcție similară în plată, nivelul salariului de bază, soldei de funcție/salariului de funcție, indemnizației de încadrare pentru personalul nou-încadrat, pentru personalul numit/încadrat în aceeași

instituție/autoritate publică pe funcții de același fel, inclusiv pentru personalul promovat în funcții sau în grade/trepte profesionale, se stabilește prin înmulțirea coeficientului prevăzut în anexe cu salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată în vigoare, la care se aplică, după caz, prevederile art. 10 privind gradația corespunzătoare vechimii în muncă."

102. După cum s-a reținut anterior, la art. 38 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 s-a prevăzut că, în perioada 2019-2022 se va acorda anual o creștere a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, fiecare creștere reprezentând 1/4 din diferența dintre salariul de bază, solda de funcție/salariul de funcție, indemnizația de încadrare prevăzute de lege pentru anul 2022 și cel/cea din luna decembrie 2018, urmând ca respectiva creștere și data de aplicare să se stabilească prin legea anuală a bugetului de stat, cu respectarea prevederilor art. 6 lit. h), cu excepția prevăzută la alin. (41) pentru personalul didactic de predare, personalul didactic auxiliar, personalul didactic de conducere și personalul de îndrumare și control.

103. Dispozițiile art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017 privesc drepturile salariale aflate în plată la data intrării în vigoare a legii noi, în sensul de quantum al acestora, precum și acordarea unor creșteri salariale până în anul 2022, iar art. 39 - dispoziții tranzitorii -, după ce stabilește că personalului nou-încadrat, încadrat în aceeași instituție într-o funcție de același fel sau care a fost promovat în trepte profesionale, salarizarea se face la nivelul de salarizare pentru funcții similare din cadrul instituției/autorității publice în care acesta este numit/încadrat sau din instituțiile subordonate acestora, în cazul în care nu există o funcție similară în plată, prevede cu caracter de excepție că pentru personalul didactic din sistemul național de învățământ salarizarea se stabilește în raport cu nivelul utilizat la data de 30 iunie 2017 potrivit H.G. nr. 38/2017, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 38 alin. (3) și (4).

104. Interpretând sistematic și gramatical dispozițiile art. 36-39 din Legea-cadru nr. 153/2017, se observă că, în cuprinsul art. 36 alin. (1) din același act normativ, legiuitorul folosește noțiuni diferite atunci când vorbește despre "reîncadrarea personalului", salarizat potrivit prezentei legi, care se face pe noile funcții, grade/trepte profesionale, gradație corespunzătoare vechimii în muncă și vechime în specialitate/vechime în învățământ avute, cu stabilirea salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare și indemnizațiilor lunare potrivit art. 38, această operațiune de stabilire a salariilor de bază etc. putând fi contestată potrivit art. 37 din Legea-cadru nr. 153/2017, despre "aplicarea legii" căreia îi este alocat art. 38, în care se prevede aplicarea etapizată, începând cu data de 1 iulie 2017, cu menținerea în plată la nivelul acordat pentru luna iunie 2017, până la 31 decembrie 2017, quantumul brut al salariilor de bază etc. și acordarea unor creșteri salariale, precum și despre "aplicarea tranzitorie", având conținutul de principiu prevăzut de art. 39 alin. (1) și (2).

105. Dispoziția de la alin. (6) al art. 39 exceptează de la prevederile alin. (1) și (2) personalul didactic din sistemul național de învățământ, pentru care folosește expresia "salarizarea se stabilește" în raport cu nivelul utilizat la data de 30 iunie 2017 potrivit H.G. nr. 38/2017, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor art. 38 alin. (3) și (4), respectiv cu acordarea creșterilor salariale pe perioada 2018-2022.

106. Concluzia care se impune este aceea că, la fel ca în cazul celorlalte categorii de personal, nu se aplică sistemul de reîncadrare prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017, pe durata aplicării tranzitorii a acestui act normativ, pentru personalul didactic din sistemul național de învățământ. Așadar, intenția legiuitorului a fost aceea de a rămâne la sistemul de reglementare utilizat la data de 30 iunie 2017 potrivit H.G. nr. 38/2017, în ceea ce privește aplicarea tranșelor de vechime și gradului de salarizare, urmând a se aplica din noua reglementare doar acordarea creșterilor salariale pe perioada 2018-2022.

107. Nu se poate accepta ideea ca personalul didactic să fie reîncadrat potrivit Legii-cadru nr. 153/2017, stabilindu-se gradația pe tranșe de vechime din 5 în 5 ani, iar stabilirea salariului să se facă pe tranșe de

vechime din 4 în 4 ani, atâta vreme cât gradația este un element al salariului de bază, iar dispoziția de excepție de la art. 39 alin. (6) prevede că "salarizarea se stabilește" în raport cu nivelul utilizat la data de 30 iunie 2017 potrivit H.G. nr. 38/2017.

108. Potrivit art. 7 lit. g) din Legea-cadru nr. 153/2017, "funcția similară reprezintă o funcție de același fel din cadrul aceleiași instituții sau autorități publice, care implică aceleași condiții de studii, grad/treaptă profesională, gradație, vechime în funcție sau vechime în specialitate, după caz, și condiții de muncă".

109. Or, dacă funcția similară în plată implică și gradația identică, respectiv vechimea în muncă similară, în conformitate cu art. 39 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, se realizează o reîncadrare salarială nu numai la promovarea în funcție sau în grade ori trepte profesionale, ci și la modificarea gradației, în condițiile în care art. 10 alin. (2) din același act normativ prevede că fiecărei funcții, fiecărui/fiecărei grad profesional/trepte profesionale îi corespund 5 gradații.

110. Prevederea de excepție de la art. 39 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, care se referă la personalul nou-încadrat, încadrat în aceeași instituție într-o funcție de același fel sau care a fost promovat în trepte profesionale, se corelează cu cea de la art. 38, care privește personalul existent la data intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017, și au ca scop eliminarea eventualelor discriminări pentru personalul nou-angajat sau promovat, "având în vedere dificultatea de încadrare a personalului didactic fără studii de specialitate pe funcții similare, motivat de faptul că acestei categorii de personal i se întrerupe contractul individual de muncă la sfârșitul fiecărui an școlar", conform expunerii de motive a O.U.G. nr. 91/2017.

111. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 519, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

D E C I D E:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Cluj - Secția a IV-a pentru litigii de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 2.316/100/2019, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea art. 39 alin. (6) coroborat cu art. 38 alin. (1), alin. (3) lit. d), alin. (4¹) și alin. (8) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, stabilirea salariului de bază pentru personalul didactic din sistemul național de

Învățământ încadrat anterior intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017 se face, pe durata aplicării tranzitorii a acestui act normativ, prin utilizarea gradației de vechime de 4 ani prevăzute în anexa la Hotărârea Guvernului nr. 38/2017 pentru aplicarea prevederilor art. 34 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.